

Fundera tillsammans

Victor är 5 år och Åsa är 8 år.
Hur gammal kommer Victor att vara
när Åsa är dubbelt så gammal som hon är nu? **13 år**

Nils är född den 20 mars.
Linus är född samma år men är en vecka äldre.
Vilket datum är Linus född? **13 mars**

Två syskon är tillsammans 20 år gamla.
Ålderskillnaden mellan dem är 2 år.
Hur gamla är de båda syskonen? **11 och 9 år**

Ida och Malin är tillsammans 30 år gamla.
Ida är 4 år äldre än Malin.
Hur gammal är Malin? **13 år**

Klassen ska gå till matsalen. De ställer upp två och två
på led utanför matsalen. Filip och Adam står som femte par bakifrån
och sjunde par framifrån. Denna dag är två barn sjuka.
Hur många barn finns det i klassen när alla är där? **24 barn**

En bonde har 20 kor. En dag mjölkar de sammanlagt 180 liter mjölk.
Hur mycket mjölk ger varje ko i genomsnitt? **9 liter**

Namn Tid

Addition och subtraktion

$18 - 9 = \underline{9}$

$17 - 5 = \underline{12}$

$11 - 4 = \underline{7}$

$13 - 7 = \underline{6}$

$11 - 8 = \underline{3}$

$19 - 15 = \underline{4}$

$19 - \underline{9} = 10$

$12 - \underline{6} = 6$

$23 - 19 = \underline{4}$

$15 - \underline{6} = 9$

$13 - \underline{9} = 4$

$19 - \underline{4} = 15$

$17 - \underline{8} = 9$

$14 - \underline{5} = 9$

$23 - \underline{4} = 19$

$12 + 6 = \underline{18}$

$14 + 5 = \underline{19}$

$16 + 3 = \underline{19}$

$12 + 7 = \underline{19}$

$5 + 4 = \underline{9}$

$11 + 8 = \underline{19}$

$13 + 6 = \underline{19}$

$17 + 2 = \underline{19}$

$18 + 1 = \underline{19}$

$7 + \underline{6} = 13$

$4 + \underline{10} = 14$

$5 + \underline{9} = 14$

$\underline{2} + 16 = 18$

$\underline{10} + 7 = 17$

$\underline{9} + 8 = 17$

$\underline{13} + 5 = 18$

$\underline{13} + 4 = 17$

$\underline{9} + 6 = 15$

Andra talsystem

Förr skrev människorna tal på andra sätt.

I Egypten skrev man tal med bilder:

| betyder 1

∩ betyder 10

@ betyder 100

 betyder 1000

EXEMPEL 2 346 med egyptiska tecken

Vilka tal är det här?

1 @ @ ∩ ∩ ∩ ∩ ||| 233

2 @ @ @ ∩ ∩ ||||| 1325

3   @ @ @ @ @ ∩ || 4512

4   @ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ | 3181

5   ∩ ∩ ∩ ||||| 235

6   @ @ @ @ ||||| 4406

7 ||||| 1005

Rita följande tal som de gjorde i Egypten.

8 28 ∩ ∩ |||||

9 356 @ @ @ ∩ ∩ ∩ ∩ |||||

10 4325   @ @ @ ∩ ∩ |||||

11 3088 ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ |||||

12 2502 @ @ @ @ ||

Fortsätt på nästa sida.

Andra talsystem, fortsättning

I klass 4 hittade eleverna på ett eget sätt att skriva tal.

Så här skrev de:

tusental

hundratal

tio-tal

ental

13 Vilka är talen? Skriv med klass 4:s siffror.

231

412

123

2 112

14 Hur skriver man dessa tal på klassens sätt?

a) 24

b) 71

c) 441

d) 2039

Nu ska du få göra ett eget sätt att skriva tal.

Kom på tecken som du vill använda för tusental, hundratal, tio-tal och ental. Rita upp dem här:

1000-tal 100-tal 10-tal ental

Skriv nu följande tal med dina tecken.

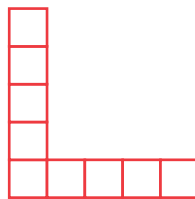
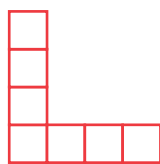
15 132

16 404

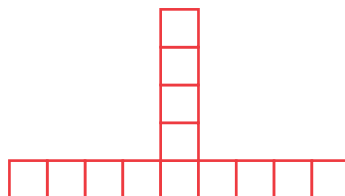
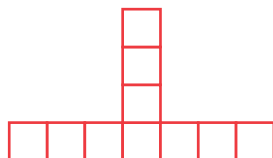
17 2355

18 4461

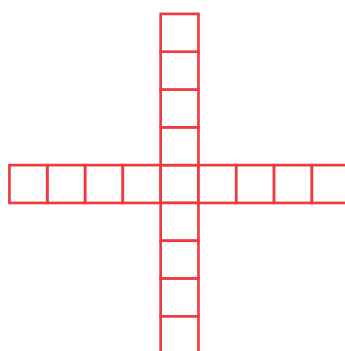
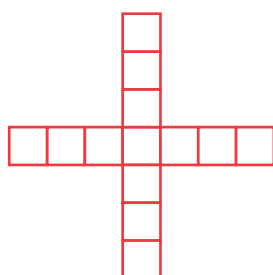
2 A

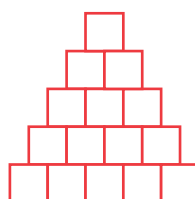
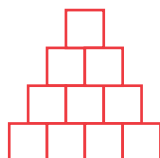
B

C

D

- 3 A: För varje figur ökas antalet klossar med en på höjden och längden.
 B: Antalet ökar med en kloss åt vänster, höger och på höjden.
 C: För varje figur ökas antalet med en kloss åt alla håll.
 D: En rad läggs till, med kloss mer för varje rad.

4

A

Figur nr	Antal klossar
1	1
2	3
3	5
4	7
5	9

B

Figur nr	Antal klossar
1	1
2	4
3	7
4	10
5	13

C

Figur nr	Antal klossar
1	1
2	5
3	9
4	13
5	17

D

Figur nr	Antal klossar
1	1
2	3
3	6
4	10
5	15

5 Figurerna kommer att ha följande antal klossar:

A		B		C		D	
Figur nr	Antal klossar	Figur nr	Antal klossar	Figur nr	Antal klossar	Figur nr	Antal klossar
10	19	10	28	10	38	10	55
20	39	20	58	20	78	20	210

Lösningen går att få på olika sätt. Du kan t.ex. fortsätta tabellen och skriva upp alla figurer i den. Eller så ser du att:

Figur A ökar med +2 klossar för varje figur.

Figur B ökar med +3 klossar för varje figur.

Figur C ökar med +4 klossar för varje figur.

Figur D ökar med det antalet klossar som är den nya figurens nummer.

Andra mönster

Här ser du lite olika mönster.
Kan du se vad som fattas?

A, C, E, G, I, K

3, 7, 5, 9, 7, 11, 9, 13, 11

A, B, D, E, G, H, J, K, M

100, 92, 84, 76, 68, 60, 52

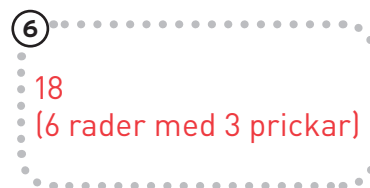
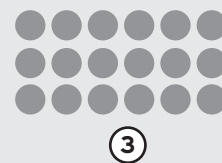
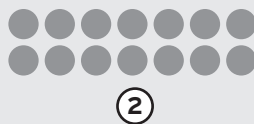
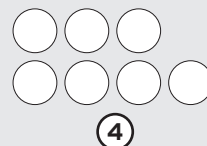
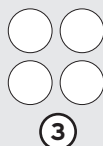
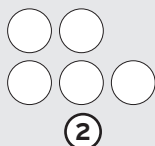
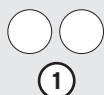
A, D, G, J, M, P

6, 8, 7, 9, 8, 10, 9, 11

A, C, F, J, O, U, Ö

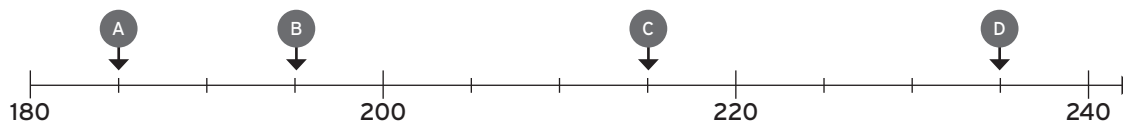
8, 13, 15, 20, 22, 27, 29, 34

A, B, C, E, F, G, I, J, K

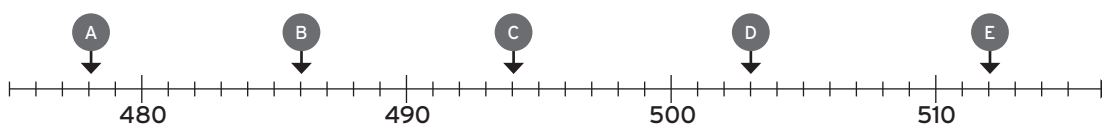

Tallinjen

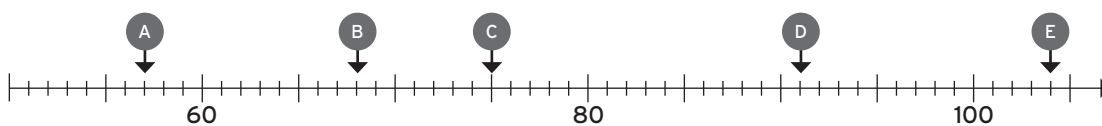
Vad pekar pilarna på?

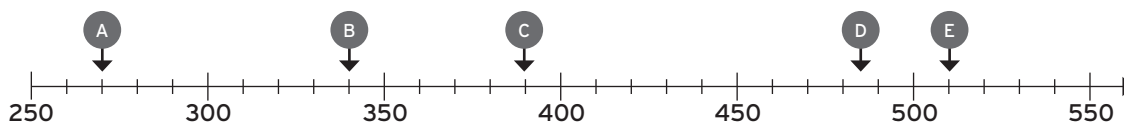
A = 185 B = 195 C = 215 D = 235

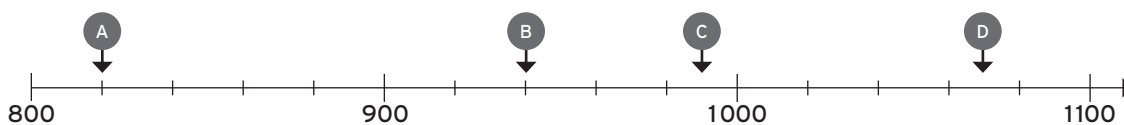
A = 478 B = 486 C = 494 D = 503 E = 512

A = 57 B = 68 C = 75 D = 91 E = 104

A = 270 B = 340 C = 390 D = 485 E = 510

A = 820 B = 940 C = 990 D = 1070

Udda och jämna tal, hälften och dubbelt

Udda och jämna tal

Hur många udda tal hittar du i säcken?

7 stycken udda tal

Vilket är det största jämna talet du kan hitta?

62

Vilket är det minsta udda talet du kan hitta?

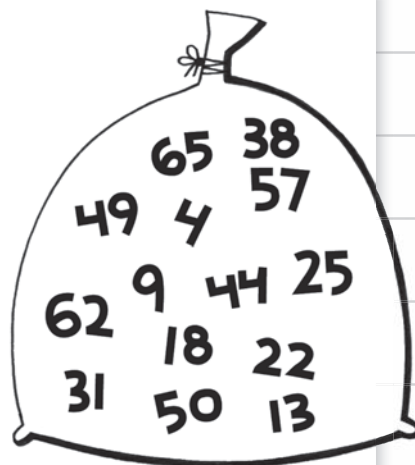
9

Vilket udda tal är närmast 20?

25

Vilket jämnt tal är närmast 40?

38

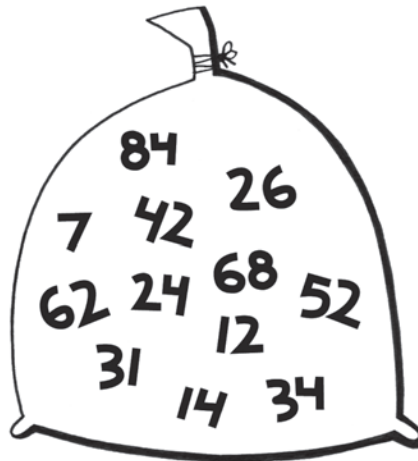
Dubbelt och hälften

Para ihop de tal som är hälften eller dubbelt så mycket som varandra.

För varje ruta dubblas talen som i exemplet.
Fyll i de tal som fattas!

EXEMPEL:

4	8	16
---	---	----

a)

6	12	24
---	----	----

b)

9	18	36
---	----	----

c)

10	20	40
----	----	----

d)

12	24	48
----	----	----

e)

22	44	88
----	----	----

f)

40	80	160
----	----	-----

g)

24	62	124
----	----	-----

h)

30	60	120
----	----	-----

i)

21	42	84
----	----	----

Kan du se mönstret?

A

$5 + 4 = 9$

$15 + 4 = 10 + 9$

$45 + 4 = 40 + 9 = 49$

$85 + 4 = \underline{89}$

$165 + 4 = \underline{169}$

$8 + 6 = 14$

$18 + 6 = \underline{24}$

$78 + 6 = \underline{84}$

$\underline{68} + 6 = 74$

$218 + \underline{6} = 224$

$9 - 5 = 4$

$19 - 5 = 10 + (9 - 5) = \underline{14}$

$59 - 5 = \underline{54}$

$149 - 5 = \underline{144}$

$\underline{929} - 5 = 924$

B

$9 + 5 = 14$

$39 + 5 = \underline{44}$

$\underline{29} + 5 = 34$

$\underline{79} + 5 = 84$

$\underline{99} + 5 = 104$

$8 - 3 = 5$

$28 - 3 = \underline{25}$

$48 - 3 = \underline{45}$

$\underline{98} - 3 = 95$

$998 - \underline{3} = 995$

$9 - 6 = 3$

$29 - 6 = \underline{23}$

$\underline{89} - 6 = 83$

$99 - 6 = \underline{93}$

$\underline{129} - 6 = 123$

C

$8 - \underline{5} = 3$

$38 - \underline{5} = 33$

$\underline{88} - 5 = 83$

$\underline{108} - 5 = 103$

$278 - 5 = \underline{273}$

$9 + 6 = \underline{15}$

$29 + 6 = \underline{35}$

$49 + 6 = \underline{55}$

$\underline{79} + 6 = 85$

$\underline{109} + 6 = 115$

$8 + 7 = \underline{15}$

$128 + 7 = \underline{135}$

$\underline{58} + 7 = 65$

$\underline{78} + 7 = 85$

$\underline{98} + 7 = 105$

D

$7 - 4 = \underline{3}$

$37 - 4 = \underline{33}$

$87 - 4 = \underline{83}$

$\underline{97} - 4 = 93$

$\underline{107} - 4 = 103$

$13 + 5 = \underline{18}$

$33 + 5 = \underline{38}$

$123 + 5 = \underline{128}$

$\underline{203} + 5 = 208$

$\underline{343} + 5 = 348$

$9 - 7 = \underline{2}$

$39 - 7 = \underline{32}$

$89 - 7 = \underline{82}$

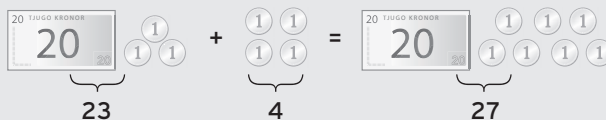
$\underline{99} - 7 = 92$

$\underline{119} - 7 = 112$

Vad betyder likhetstecknet?

Likhetstecknet betyder att värdet ska var lika stort på båda sidor om likhetstecknet.

$$23 + 4 = 27$$

Fyll i så att uttrycken stämmer.

$$15 + 6 = \boxed{13} + 8$$

$$7 + 28 = 20 + \boxed{15}$$

$$16 - 8 = \boxed{3} + 5$$

$$15 + 15 = \boxed{36} - 6$$

$$12 + \boxed{13} = 50 - 25$$

$$\boxed{27} + 9 = 18 + 18$$

$$84 - 16 = \boxed{64} + 4$$

$$98 + 3 = \boxed{105} - 4$$

$$76 - 13 = 60 + \boxed{3}$$

$$105 + 13 = \boxed{100} + 18$$

$$\boxed{109} - 23 = 80 + 6$$

$$152 + 14 = \boxed{154} + 12$$

$$102 - 3 = 89 + \boxed{10}$$

$$114 + 6 = 130 - \boxed{10}$$

$$125 + 25 = 160 - \boxed{10}$$

$$183 + 17 = 120 + \boxed{80}$$

$$\boxed{161} - 14 = 125 + 22$$

$$907 + \boxed{8} = 912 + 3$$

Dela upp i tusental, hundratal, tiotal och ental

$$2456 = \underline{2000} + \underline{400} + \underline{50} + \underline{6}$$

$$5688 = \underline{5000} + \underline{600} + \underline{80} + \underline{8}$$

$$9452 = \underline{9000} + \underline{400} + \underline{50} + \underline{2}$$

$$3176 = \underline{3000} + \underline{100} + \underline{70} + \underline{6}$$

Räkna ut summorna.

$$6000 + 500 + 40 + 8 = \underline{6548}$$

$$2000 + 800 + 30 + 6 = \underline{2836}$$

$$7000 + 300 + 60 + 2 = \underline{7362}$$

$$9000 + 90 + 9 = \underline{9099}$$

$$4000 + 9 = \underline{4009}$$

$$600 + 8 = \underline{608}$$

$$1000 + 50 = \underline{1050}$$

Skriv talet som du får av:

a) 2 hundratal 5 tiotal och 4 ental $\underline{254}$

b) 7 hundratal 2 tiotal och 4 ental $\underline{724}$

c) 6 hundratal och 4 tiotal $\underline{640}$

d) 2 hundratal och 6 ental $\underline{206}$

e) 6 tusental 4 hundratal 8 tiotal och 4 ental $\underline{6484}$

f) 7 tusental 3 hundratal och 9 tiotal $\underline{7390}$

g) 4 tusental 5 hundratal och 3 ental $\underline{4503}$

h) 9 tusental och 2 ental $\underline{9002}$

Träningsuppgifter efter På rätt spår?

Lös uppgifterna med omgruppering.

1 $25 + 34 = \underline{25 + 30 + 4 = 55 + 4 = 59}$

2 $43 - 32 = \underline{43 - 30 - 2 = 13 - 2 = 11}$

3 $28 + 51 = \underline{28 + 50 + 1 = 78 + 1 = 79}$

4 $99 - 47 = \underline{99 - 40 - 7 = 59 - 7 = 52}$

5 $73 + 21 = \underline{73 + 20 + 1 = 93 + 1 = 94}$

6 $445 - 332 = \underline{445 - 300 - 30 - 2 = 145 - 30 - 2 = 115 - 2 = 113}$

7 $563 + 426 = \underline{563 + 400 + 20 + 6 = 963 + 20 + 6 = 983 + 6 = 989}$

8 $989 - 371 = \underline{989 - 300 - 70 - 1 = 689 - 70 - 1 = 619 - 1 = 618}$

Lös uppgifterna med uppställning.

9 $6 + 57 = \underline{63}$

		1		
		5	7	
	+		6	
		6	3	

12 $94 + 67 = \underline{161}$

			1	
			9	4
		+	6	7
			1	6

10 $67 + 38 = \underline{105}$

			1	
			6	7
		+	3	8
			1	0

13 $466 + 328 = \underline{794}$

			1	
			4	6
		+	3	2
			7	9

11 $67 - 56 = \underline{11}$

			6	7
		-	5	6
			1	1

14 $453 - 421 = \underline{32}$

			4	5
		-	4	2
			3	2

Välj själv vilken metod du tycker passar bäst för att lösa uppgiften.
Berätta varför du valde den metoden.

15 $39 + 87 = \underline{126}$

17 $178 - 105 = \underline{73}$

16 $62 + 34 = \underline{96}$

18 $125 - 48 = \underline{77}$

Olika geometriska figurer

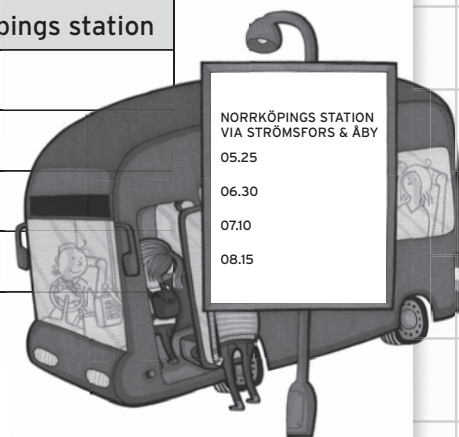
1. Hur många figurer finns det med fyra hörn? **7 st**
2. Hur många figurer finns det med fler än fyra sidor? **2 st**
3. Hur många figurer har räta hörn?
Räta hörn är som hörnen på en bok! **6 st**
4. Det finns åtta olika slags figurer på bilden.
Vilka kan du namnen på?
5. Hur många rektanglar finns det? **3 st**
6. Vilka är fyrhörningar men inte rektanglar? **A, D, H och L**
7. Beräkna omkretsen på fem olika slags figurer.
Välj själv vilka! **A:12 cm B:10 cm C:12 cm D:14 cm E:20 cm F:12 cm
G:ca 6 cm H:8 cm I:14 cm J:10 cm K:18 cm L:13 cm**
8. Vilka figurer tänker jag på?
Ibland kan det vara flera figurer som passar in!
 - a) Den har fyra hörn. Alla hörnen är räta.
Den ena sidan är mycket längre än den andra. **E eller I**
 - b) Den har tre sidor. Två av sidorna är lika långa. **J**
 - c) Alla sidor är lika långa. **A eller H**
 - d) Den har inga hörn alls. **G**
9. Vad skiljer dessa figurer åt?
 - a) L och K? **K har räta vinklar och motstående sidor är lika långa.**
 - b) F och B? **B är symmetrisk och har 6 hörn. F är en femhörning.**
 - c) A och H? **A är en kvadrat och H är en romb.**
10. Vad finns det för likheter mellan...
 - a) E och I? **Båda är rektanglar med längden 1 cm på den ena sidan.**
 - b) D och H? **Båda har 4 hörn, 4 sidor och de motstående sidorna är lika långa.**
 - c) L och E? **Båda är 4-hörningar.**
11. Välj en av figurerna. Beskriv den så noggrant du kan för en kompis som får gissa vilken figur du tänker på.
Tänk på vilka ord som är bra att använda!

Svara i ditt
räknehäfte.

Busstidtabell

Buss 432, från Krokeks station till Norrköpings station

Krokeks station	Strömsfors	Åby	Norrköpings station
05.25	05.30	05.45	06.00
06.30	06.35	06.50	07.05
07.10	07.15	07.30	07.45
08.15	A	B	C

1 Det här är en del av en busstidtabell.

a) Mellan vilka orter går buss 432?

Krokeks station och Norrköpings station

b) Hur lång tid tar det att åka hela sträckan mellan dessa orter?

35 minuter

c) Om du stiger på i Åby, hur lång tid tar det tills du är framme vid slutstationen?

15 minuter

d) Vilka tider ska det stå istället för bokstäverna A, B och C?

A: 08.20 B: 08.35 C: 08.50

e) Om du behöver vara i Norrköping kl. 07.30, när måste du då åka från Strömsfors?

Klockan 06.35

f) Gör en egen fråga till tabellen.